

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004175

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 28 від 21.01.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буднік Тетяна Олександрівна

2. Tetyana O. Budnik

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 05-01-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11394

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48

Тема дисертації:

1. Вплив рівня вітаміну D на перебіг вагітності та шляхи його корекції
2. The impact of vitamin D levels on the course of pregnancy and ways of its correction

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення актуального завдання сучасного акушерства, яке полягає у вивченні вмісту вітаміну D, мінерального та вуглеводного обміну у вагітних, встановленні їх впливу на акушерські і перинатальні ускладнення, оцінці ефективності лікувально-профілактичних заходів для покращення неонатальних наслідків та зменшення частоти материнських ускладнень. На підставі комплексного клініко-лабораторного обстеження вагітних жінок Тернопільської області встановлено поширеність, чинники ризику розвитку дефіциту та недостатності вітаміну D і їхній вплив на перебіг вагітності. Розширюючи наукові дані, доведено, що підтримання оптимального рівня 25(OH)D упродовж усієї вагітності сприяє зниженню інсулінорезистентності та запобігає надмірному гестаційному збільшенню маси тіла. Встановлено тенденцію до зниження показників співвідношення маси та довжини тіла до гестаційного віку дитини у матерів із дефіцитом/недостатністю вітаміну D. Виявлено

достовірні асоціації між дефіцитом і недостатністю вітаміну D та підвищеним ризиком розвитку гестаційного цукрового діабету (OR = 6,67; 95 % CI: 3,56–15,57; $p < 0,001$) і цукрового діабету 2 типу (OR = 19,4; 95 % CI: 6,4–59,1; $p < 0,001$). Встановлено, що нормалізація рівня вітаміну D сприяє та запобігає збільшенню маси тіла та розвитку інсулінорезистентності у другому й третьому триместрах вагітності (OR = 1,87; 95 % CI: 1,09–3,35; $p = 0,04$). Підтверджено наукові дані, що надмірна маса тіла збільшує ризик гіповітамінозу D. Розширюючи існуючі наукові дані, вперше подано наукове твердження, що дефіцит і недостатність вітаміну D підвищує ризик резистентності до інсуліну. Встановлено, що ризик гестаційного цукрового діабету підвищується у 6,67 раза порівняно з вагітними з нормальним статусом вітаміну D. Розроблено та науково обґрунтовано комплекс лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на корекцію дефіциту вітаміну D у вагітних, покращення неонатальних наслідків і зменшення частоти материнських ускладнень.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and a new solution to a relevant problem in modern obstetrics – the study of vitamin D status, mineral and carbohydrate metabolism in pregnant women, the determination of their influence on obstetric and perinatal complications, and the assessment of the effectiveness of therapeutic and preventive measures aimed at improving neonatal outcomes and reducing maternal complications. Based on a comprehensive clinical and laboratory examination of pregnant women in the Ternopil region, the prevalence and risk factors for the development of vitamin D deficiency and insufficiency, as well as their impact on the course of pregnancy, were established. Expanding current scientific knowledge, it was demonstrated that maintaining optimal 25(OH)D levels throughout pregnancy contributes to a reduction in insulin resistance and prevents excessive gestational weight gain. A tendency toward lower weight-to-length ratios adjusted for gestational age was observed in newborns born to mothers with vitamin D deficiency or insufficiency. The significant associations were identified between vitamin D deficiency and insufficiency and an increased risk of developing gestational diabetes mellitus (GDM) (OR = 6.67; 95 % CI: 3.56–15.57; $p < 0.001$) as well as type 2 diabetes mellitus in later life (OR = 19.4; 95 % CI: 6.4–59.1; $p < 0.001$). It was also established that normalization of vitamin D levels contributes to the prevention of excessive gestational weight gain and the development of insulin resistance during the second and third trimesters of pregnancy (OR = 1.87; 95 % CI: 1.09–3.35; $p = 0.04$). Furthermore, the findings confirmed existing scientific evidence indicating that excessive body weight increases the risk of hypovitaminosis D. Expanding the existing body of scientific knowledge, this study provides evidence that vitamin D deficiency and insufficiency increase the risk of insulin resistance. It was established that the risk of gestational diabetes mellitus (GDM) is 6.67 times higher in pregnant women with vitamin D deficiency compared to those with normal vitamin D status. A comprehensive set of therapeutic and preventive measures aimed at correcting vitamin D deficiency in pregnant women was developed and scientifically substantiated. These measures are designed to improve neonatal outcomes and reduce the incidence of maternal complications.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бойчук АВ, Буднік ТО, Боярчук ОР. Оцінка забезпечення вагітних жінок вітаміном D і кальцієм за результатами опитування. Проблеми остеології. 2016;3-4:17–20.
- 2. Бойчук АВ, Буднік ТО. Надходження вітаміну D та кальцію у вагітних жінок. Збірник наукових праць Асоціації акушерів-гінекологів України. 2018;1(41):26–30. [https://doi.org/10.35278/2664-0767.1\(41\).2018.171307](https://doi.org/10.35278/2664-0767.1(41).2018.171307).

- 3. Бойчук АВ, Буднік ТО, Якимчук ЮБ. Вплив рівня вітаміну D у сироватці крові на ризик розвитку гестаційного цукрового діабету. Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. 2022;4:20-25. <https://doi.org/10.30978/CEES-2022-4-20>.
- 4. Бойчук АВ, Буднік ТО. Вміст вітаміну D у вагітних і його вплив на перебіг і завершення вагітності. Міжнародний ендокринологічний журнал. 2022;18(6):324-330. <https://doi.org/10.22141/2224-0721.18.6.2022.1202>.
- 5. Бойчук АВ, Буднік ТО. Взаємозв'язок недостатності вітаміну D з інсулінорезистентністю під час вагітності. Міжнародний ендокринологічний журнал. 2022;18(7):390-395. <https://doi.org/10.22141/2224-0721.18.7.2022.1213>.
- 6. Бойчук АВ, Якимчук ЮБ, Буднік ТО, Рябоконе МО, Якимчук ОМ. Клініко-лабораторні особливості обстеження вагітних жінок із різним рівнем вітаміну D. Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. 2023;1:85-89. <https://doi.org/10.11603/24116-4944.2023.1.13945>
- 7. Бойчук АВ, Буднік ТО. Рівень вітаміну D у першому триместрі вагітності та його вплив на антропометричні показники новонародженого. Міжнародний ендокринологічний журнал. 2023;19(1):32-38. <https://doi.org/10.22141/2224-0721.19.1.2023.1239>.
- 8. Буднік ТО, Бойчук АВ Оцінка впливу різних доз ергокальциферолу у вагітних при гіповітамінозі вітаміну D. Перспективи та інновації науки. 2025;2(48):1988-1999. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2\(48\)-1988-1999](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2(48)-1988-1999).
- 9. Бойчук АВ, Буднік ТО, Якимчук ЮБ. Скринінгове обстеження рівня вітаміну D у вагітних. Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. 2025;(1):13-15. <https://doi.org/10.11603/24116-4944.2025.1.15403>
- 10. Бойчук АВ, Буднік ТО. Дефіцит вітаміну D і вагітність. Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. 2016;2:36-39. <https://doi.org/10.11603/24116-4944.2016.2.6852>
- 11. Бойчук АВ, Буднік ТО. Вплив недостатності вітаміну D на перебіг вагітності. Репродуктивна ендокринологія. 2017;1(33):73-76. <https://doi.org/10.18370/2309-4117.2017.33.73-76>.
- 12. Буднік ТО. Вітамін D і вагітність. В: Матеріали XIX міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених; 2015 квіт. 27-29; Тернопіль. Тернопіль; 2015. с. 203.
- 13. Boychuk A, Budnik T, Boyarchuk O. Vitamin D intakes among pregnant women in an urban and rural population of Western Ukraine. *Standardy Medyczne/Pediatrics*. 2015;12:891.
- 14. Boyarchuk O, Balatska N, Budnik T, Boychuk A, Kinash M. Antenatal prevention of phosphorus-calcium metabolism disorders in children: realities and prospects. In: Abstracts of the II International Symposium Bone and joint diseases and age; 2016 March 09-11; Львів. Львів; 2016. p. 423.
- 15. Буднік ТО. Вітамін D та перебіг вагітності. В: Матеріали підсумкової LX науково-практичної конференції Здобутки клінічної і експериментальної медицини; 2017 черв. 14.; Тернопіль. Тернопіль; 2017. с. 122.
- 16. Буднік ТО. Джерела надходження вітаміну D і Ca у вагітних. В: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції Актуальні питання сучасного акушерства; 2017 квіт. 4-5; Тернопіль. Тернопіль; 2017. с. 180.
- 17. Буднік ТО, Бойчук АВ, Боярчук ОР. Вплив вітаміну D на розвиток плода. В: Матеріали науково-практичної конференції Медико-соціальні проблеми дитячого віку; 2017 жовт. 26-27; Тернопіль. Тернопіль; 2017. с. 143.
- 18. Boychuk AV, Budnik TO. Assessment of vitamin D and calcium dietary intakes by pregnant women: survey results. In: Abstracts of the International Congress of Gynaecology and Obstetrics; 2018 June 30 – July 01; Fukuoka. Fukuoka; 2018. Vol. 8. p. 154.
- 19. Бойчук АВ, Буднік ТА. Оценка обеспеченности беременных женщин витамином D и кальцием по результатам опроса. В: Матеріали науково-практичної конференції Доказові аспекти сучасного акушерства та гінекології; 2018 March 16; Київ. Київ; 2018. с. 122.

- 20. Буднік ТО. Основні джерела надходження вітаміну D та кальцію із продуктами харчування у вагітних жінок за результатами опитування. В: Матеріали підсумкової науково-практичної конференції Здобутки клінічної та експериментальної медицини; 2019 черв. 13; Тернопіль. Тернопіль; 2019. с. 108.
- 21. Буднік ТО. Сучасні принципи лікування і діагностики дефіциту вітаміну D у вагітних жінок. В: Матеріали XXIII міжнародного медичного конгресу студентів і молодих вчених; 2019 квіт. 17; Тернопіль. Тернопіль; 2019. с. 117.
- 22. Буднік ТО. Вплив вітаміну D на вагітність. В: Матеріали XXIV міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених; 2020 квіт. 13-15; Тернопіль. Тернопіль; 2020. с. 111.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U000054

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойчук Алла Володимирівна
2. Alla V. Boychuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2191-0383

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарчук Оксана Михайлівна
2. Oksana M. Makarchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5423-4377

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Івано-Франківський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02010758**Місцезнаходження:** вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Паньків Володимир Іванович

2. Volodymyr I. Pankiv

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.14**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9205-9530**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України**Код за ЄДРПОУ:** 22863747**Місцезнаходження:** Кловський узвіз, Київ, 01021, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Геряк Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Heryak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7894-1009**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України**Код за ЄДРПОУ:** 02010830**Місцезнаходження:** Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:**

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хлібовська Оксана Іванівна
2. Oksana I. Khlibovska

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3293-0010**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України**Код за ЄДРПОУ:** 02010830**Місцезнаходження:** Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Хміль Стефан Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Хміль Стефан Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Левандовська Н.М.

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна